

These are the true values that have underpinned the human relationship and helped people survive wars, crises and other calamities brought down on them. The old man's mitten figures here as a symbol of wisdom and sagacity, an expression of good sense and involvement. These qualities conjure up a cosy and welcoming atmosphere, rescue in an evil hour those who are wise enough to unite. That is why, though squeezed and cramped in the mitten, the bear, the wolf, the rabbit, the mouse and the fly can dance in perfect unison. They are brought together, by fate, to become a part of the mighty tree of great reality that is called life.

This fairy tale can, however, be extended to the world of grown-ups as well. It being so versatile and complex, do we not engage in role playing sometimes representing, though only symbolically, a bear, a wolf, a rabbit, a mouse or a fly? And how destructive the lack of unanimity turns out when the rooster raises panic and commotion by its crowing in the morning! When people are not united in their actions and activities, when their sense of unity gets lost somewhere, and when their daily routine makes them forget about compassion, solicitude and kindness, the old man's unmendable mitten is all that is left behind.

Sad as the story is, Latvijas Banka presents its instructive message by optimistic, funny and even humorous images on the collector coin. The joy of reality and being is dominant. Put aside sadness, let's dance! The Latvian nation has often been dancing down the road to light and enlightenment. Let the old man's mitten struck in silver give warmth to souls and minds of both children and adults! Let this coin of wisdom bring joy to everybody who will hold it!

PASAKU MONĒTA III VECĪŠA CIMDIŅŠ

FAIRY TALE COIN III THE OLD MAN'S MITTEN

LATVIJAS BANKA
EIROSISTĒMA

Informācija par monētu iegādi pa tālruni 67022493 un 67022529.

Latvijas Bankas kases atrodas K. Valdemāra ielā 1B, Rīgā,
un Teātra ielā 3, Liepājā.

Call by phone +371 67022493 or +371 67022529
for information on purchasing the coins.

The Cashier's Offices of Latvijas Banka are situated
at K. Valdemāra iela 1B, Riga, and Teātra iela 3, Liepāja.
info@bank.lv www.bank.lv

Latviešu folklorā ir neizsmeļama tautas gudrību krātuve. Tur rodams pamācības saglabā aktualitāti arī modernajos laikos. Tās ir universālas, pārļai-
cīgas un vispārcilvēciskas. Latviešu tautas pasakā par vecīša cimdiņu vēstī-
jums nav garš, bet vēl ilgi silda sirdi.

Kā jau visas pasakas, arī šī sākas senenos laikos. "Dzīvoja sirms vecītis. Reiz aukstā ziemā viņš brauca uz mežu pēc malkas. Vecītim iegribējās aiz-
degt pipīti. Cikām viņš azotē meklēja pipi, tabaku un šķiltavas, tikām paz-
audēja vienu cimdiņu." Kas vienam zudums, citam – atradums. Cimdiņš
kļūst par patvērumu un glābiņu no aukstuma mušu ķēniņienei, pelītei pīks-
tītei, zaķītim baltlīpītim, vilkam strupausim un pat lācim. Cits citam lūgu-
mu sasildīties neatteikdami, viņi vienojas dejas solī.

Tieši bailes – šajā gadījumā negaidītas gaiļa dziesmas raisītas – ir ciešās
vienotības posts, jo, visiem meklējot glābiņu bēgot, cimdiņš saplīst. Nav
ziņu, cik labi pēc tam klājas mušai ķēniņai pilī, pelītei kartupeļu pagrabā,
zaķītim auzās, vilkam krūmos un lācim mežā, bet tas gan skaidrs, ka "vecī-
tis līdz šai dienai staigā ar vienu cimdiņu".

Kā katrai pasakai, arī šai ir sava morāle, kas ielēgta šķietami jautrā un pa-
naivā stāstīnā, kaut ar mazliet skumjām beigām. Dzīves gudrība še vispirms
vērsta uz pasakas galveno auditoriju – bērniem. Viedas dzīvošanas mācība
pasakā sniegta metaforiski. Protī, katram cilvēkam jāiemācās cieņa pret
dzīvību, līdzietība pret nelaimē nonākušiem, līdzjūtība grūtībās un vēlme
un prasme sadarboties. Tās ir attiecību vērtības, kas visos laikos līdzējušas
cilvēkiem izdzīvot karos, krīzēs un citās dzīves nediēnās un vairo kopīgo
labklājību. Vecīša cimdiņš te ir gudrības un pieredzes simbols, saprāta varas
un sadarbības izpausme. Tas visus mājīgā siltumā tver, nestundā glābj, tik
jāprotas vienoties kopībā. Tāpēc cimdiņā, kaut šaurībā, var labestīgi sadan-
cot lācis, vilks, zaķītis, pelīte un mušiņa, kas visi liktenīgi vienoti lielajā
dzīvības zarojumā. Tā ir brīnišķa lielās esības alegorija.

Taču šo pasaku var projicēt arī uz pieaugušo lielās pasaules īstenību. Vai
sabiedrības daudzveidībā un sarežģītībā visi un katrs simboliski nespēlējam
kādu no šīm – lāča, vilka, zaķīša, pelītes vai mušiņas – lomām? Un cik de-
struktīvs izrādās vienprātības trūkums, ko pasakā uzjundī trauksmes un ne-
miera cēlājs gailis! Kad savos darbos un rīcībā paliekam katrs par sevi,
zaudējot kopības spēku un ikdienas skrējienā aizmirstot līdzietību, gādību
un sirsnību, pāri paliek nesalāpāms vecīša cimdiņš.

Kaut pasakas izskaņa ir minorā tonkārtā, Latvijas Bankas kolekcijas
monētā tik pamācošais vēstījums koncentrēts optimistiska,
pat jautra un humorpilna zīmējuma veidolā.

Tā dominante ir esības prieks. Nebēdāsim –
sadancosim... Latviešu tautas ceļš
uz gaismu daudzkārt locījies
deju rakstos. Lai sudrabainais
vecīša cimdiņš silda prātus
un sirdis maziem un
lieliem – visiem, kas turēs
rokās šo viedo monētu!

Nominālvertība – 5 eiro, metāls – 925° sudrabs, svars – 31.47 g,
diametrs – 38.61 mm, kvalitāte – *proof*, monētas josta – ar uzrakstu.

Monētas dizainu izstrādājis Arvīds Priedīte,
tās ģipša modeli veidojis Jānis Strupulis.

Monēta kalta *UAB Lietuvos monetų kalykla* (Lietuva).

Face value: 5 euro; metal: silver of .925 fineness; weight: 31.47 g; diameter:
38.61 mm; quality: *proof*; edge: lettered.

The coin has been designed by Arvīds Priedīte,
modelled by Jānis Strupulis,
and struck by *UAB Lietuvos monetų kalykla* (Lithuania).

The Latvian folklore is a treasure trove of never ending folk wisdom. It of-
fers words of advice and admonition that preserve their relevance across
ages and centuries. The words of folk wisdom are unique, transcendental
and of universally human nature. The message imparted by the Latvian folk
tale about an old man and his mitten is subtle, yet it continues to warm all
human hearts.

Like almost all fairy tales, this one also brings us back to olden days. "Once
upon a time, there lived an old man. On a cold winter day, he went to the
forest to cut firewood. He wanted to light his pipe and was looking for it,
tobacco and lighter in his pocket. While doing so, he lost one of his mit-
tens." Lost is not lost, for someone else finds it. The mitten becomes a cosy
shelter on a cold winter day for a queen of flies, a squeaking little mouse, a
white-tailed rabbit, a short-eared wolf and even a lumbering bear. Nobody
is refused shelter, and all the animals wish to join dancing.

This strong unity of theirs is suddenly under a threat. In this tale, the roos-
ter's morning song frightens the animals, causes disaster and ruins their
unity. All the friends get so frightened that they jump out of the mitten and
run to escape so vigorously that the mitten bursts. There is no news after-
wards about the fly living in the king's castle, the mouse feeding in the po-
tato cellar, the rabbit hiding in the oats, the wolf resting in the bushes, and
the bear lumbering in the forest. But one thing is certain: up to this day, the
old man is walking with only one mitten on.

This fairy tale, like all others, has its own edification delivered in a seem-
ingly funny and humorous yet sad manner. The lesson of worldly wisdom is
first meant for children, the main audience of fairy tales. The story of wise
living reaches them in a metaphorical form. Every human being must learn
to include all living things in the circle of his respect, compassion and em-
pathy, to lend a helping hand to the miserable,
to support and to assist.

